

UCHWAŁA NR XXXIX/294/21
RADY POWIATU OPOCZYŃSKIEGO
z dnia 28 października 2021 r.

w sprawie przyjęcia “Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na lata 2021 – 2026”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. Poz. 573) Rada Powiatu Opoczyńskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na lata 2021-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Opoczyńskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W oryginale podpisał:

Przewodniczący
Rady Powiatu Opoczyńskiego
Józef Róg

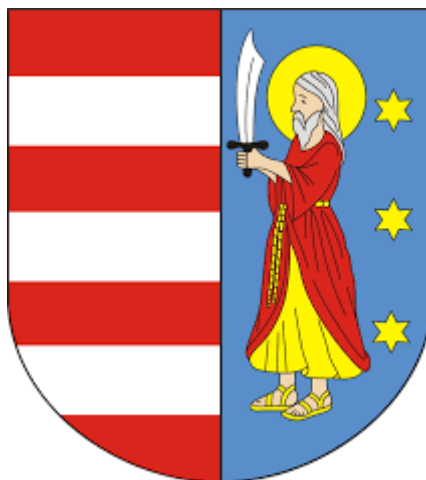
Załącznik do

Uchwały Nr XXXIX/294/21

Rady Powiatu w Opocznie

z dnia 28 października 2021 r.

**Powiatowy Program Działań na Rzecz
Osób Niepełnosprawnych
dla
Powiatu Opoczyńskiego
na lata
2021 – 2026**

Spis treści

1.	Wstęp.....	3
2.	Podstawa prawna opracowania powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	4
3.	Dane liczbowe dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych.....	4
4.	Dane liczbowe dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych w Powiecie Opoczyńskim.....	5
	4.1 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	5
	4.2 Ośrodki pomocypotecznej.....	10
5.	Rehabilitacja zawodowa.....	13
	5.1 Instrumenty rynku pracy adresowane do osób z niepełnosprawnościami oraz pracodawców.....	16
6.	Rehabilitacja społeczna.....	17
	6.1 Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.....	17
	6.2 Sprzęt rehabilitacyjny.....	18
	6.3 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.....	19
	6.4 Turnusy rehabilitacyjne.....	20
	6.5 Sport, kultura rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych.....	20
	6.6 Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.....	21
7.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	23
8.	Przestrzeganie Praw Osób niepełnosprawnych.....	24
9.	Organizacje i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.....	25
10.	Cele strategiczne Programu.....	26
11.	Monitoring i ewaluacja Programu.....	26
12.	Źródła finansowania Programu.....	27
13.	Spis tabel.....	28
14.	Spis wykresów.....	29

1. WSTĘP

Nie istnieje jedna powszechna definicja niepełnosprawności.

W świetle Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 573) osobami niepełnosprawnymi są:

„... osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej”.

Ustawa wyróżnia również trzy stopnie niepełnosprawności:

Znaczny stopień niepełnosprawności

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Umiarkowany stopień niepełnosprawności

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Lekki stopień niepełnosprawności

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im

całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Karta praw osób niepełnosprawnych przyjęta przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997r. uznaje, że *osoby niepełnosprawne to osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych.*

W świetle prawa międzynarodowego jedną z definicji jest definicja sformułowana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) mówiąca iż:

„Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne”.

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest art. 35a pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 573), w następującym brzmieniu „Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
 - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.”

3. DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. za osobę niepełnosprawną uznaje się taką, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, lub osobę, która takiego orzeczenia nie posiada, lecz odczuwa ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa). Można zatem wyróżnić dwie zasadnicze grupy niepełnosprawnych:

1.osoby niepełnosprawne prawnie, tj. takie, które posiadają aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony, przy czym dla osób w wieku 16 lat i więcej ustalono trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki;

2.osoby niepełnosprawne biologicznie, tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają (odczuwają) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego w 2011 roku liczba osób, które zadeklarowały ograniczenie zdolności do wykonywania zwykłych czynności podstawowych dla swojego wieku i/lub posiadały orzeczenie kwalifikujące je do zaliczenia do zbiorowości osób niepełnosprawnych wynosiła 4 697,5 tys., co stanowiło 12,2% ludności kraju. Wśród nich niepełnosprawni mężczyźni stanowili 2167,1 osób, co stanowi 46,13%. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w 2011 roku wyniosła 3 131,9.

4. DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE OPOCZYŃSKIM

4.1 Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W Powiecie opoczyńskim wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Przedstawione dane statystyczne zostały opracowane w oparciu o dane tegoż Zespołu.

Tabela 1. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności według stopnia niepełnosprawności w latach 2018-2020

Stopień niepełnosprawności	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
Znaczny	439	519	395
Umiarkowany	1008	1081	877
Lekki	355	276	183

do 16 roku życia	243	241	163
Razem	2045	2117	1618

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Jak wskazują powyższe dane liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym w latach 2018- 2020 stanowiła największy odsetek. W roku 2018 odsetek osób, którym wydano orzeczenie w umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wyniósł 49,3%, w 2019 roku stanowił 51,06%, natomiast w 2020 roku 54,2% .

Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na wiek w latach 2018-2020

Podział wiekowy	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
do 16 roku życia	243	241	163
16-25	141	117	117
26-40	213	187	142
41-60	717	714	607
Powyżej 60	731	858	589
Razem	2045	2117	1618

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Według powyższych danych największą liczbę osób, którym wydano orzeczenia o niepełnosprawności stanowiły osoby powyżej 60 roku życia oraz od 41-60 roku życia.

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na płeć powyżej 16 roku życia w latach 2018-2020

Podział ze względu na płeć	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
Kobieta	945	957	734
Mężczyzna	857	919	721

Razem	1802	1876	1455
--------------	-------------	-------------	-------------

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wykres nr 1

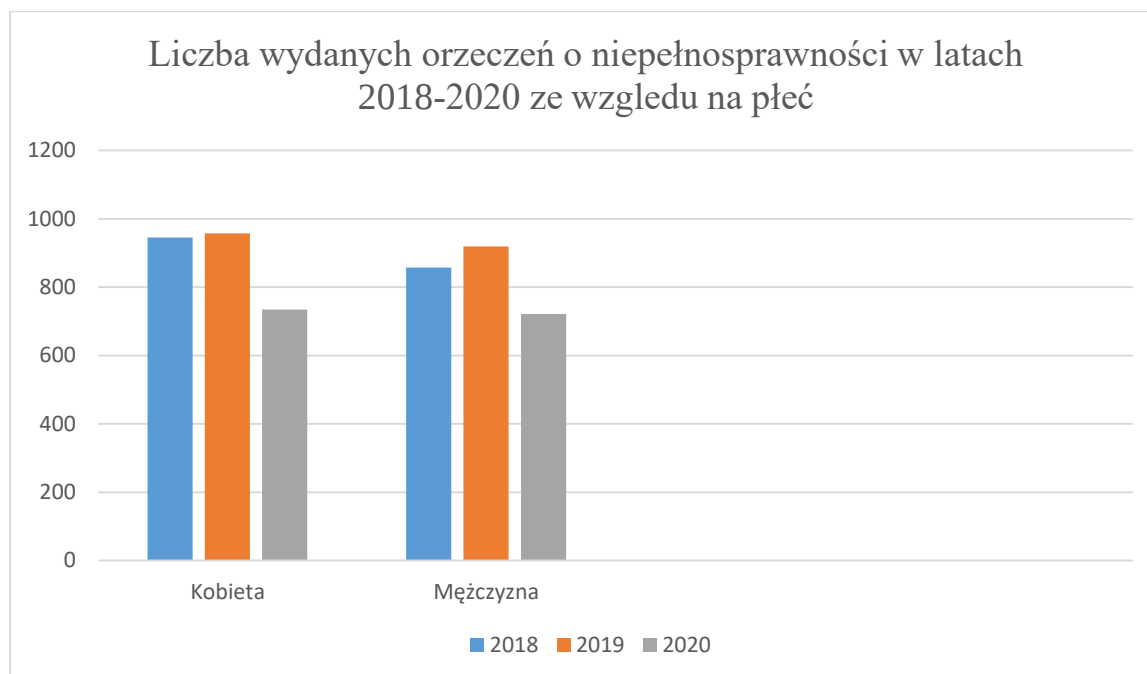
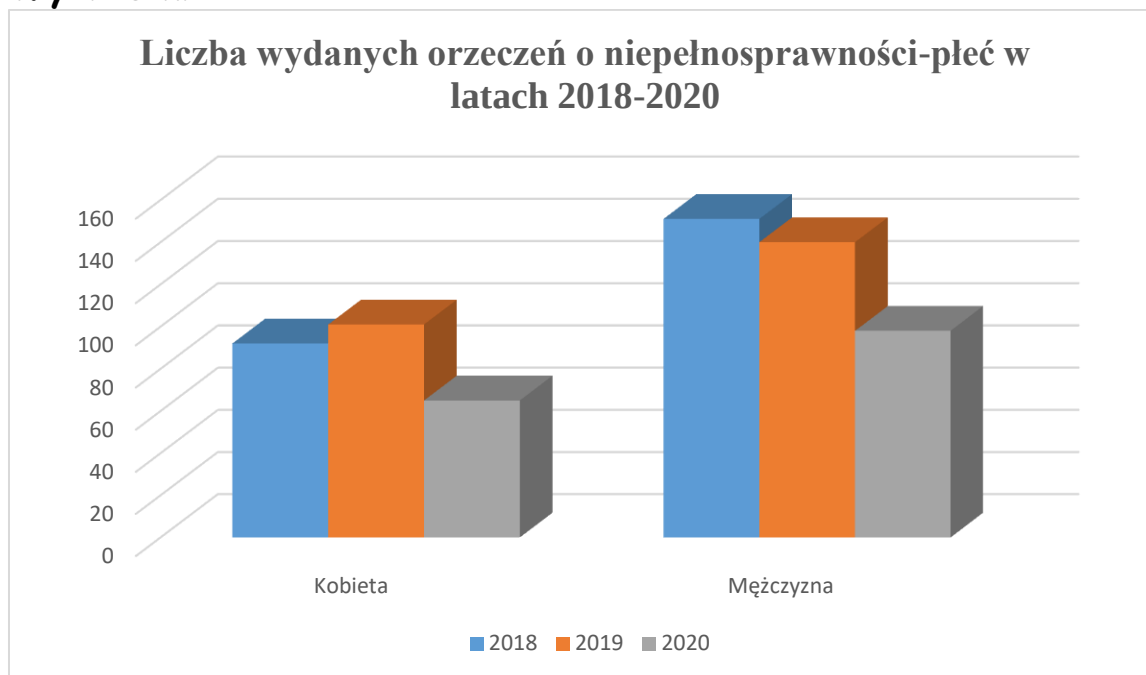

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na płeć do 16 roku życia w latach 2018-2020

Podział ze względu na płeć	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
Dziewczynki	92	101	65
Chłopcy	151	140	98
Razem	243	241	163

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Z powyższych danych wynika, iż na przestrzeni ostatnich lat największy odsetek osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności do 16 roku życia stanowili chłopcy. W 2018 roku odsetek chłopców, którym wydano orzeczenie o niepełnosprawności stanowił 62,14 %, w 2019 roku 58,09%, natomiast w 2020 roku wydano 60,12% orzeczeń o niepełnosprawności dla chłopców.

Wykres nr 2

Jak wskazują powyższe dane na przestrzeni ostatnich lat największy odsetek osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności stanowili mężczyźni. W 2018 odsetek mężczyzn, którym wydano orzeczenie stanowił 62%, w 2019 roku 58%, natomiast w 2020 roku wydano 60% orzeczeń dla mężczyzn.

Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na przyczyny niepełnosprawności (do 16 roku życia) w latach 2018-2020

Przyczyna niepełnosprawności	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
01-U	10	21	13
02-P	14	10	5
03-L	9	3	8
04-O	10	6	11
05-R	27	27	12
06-E	14	5	4
07-S	50	44	31
08-T	1	4	1

09-M	3	2	4
10-N	34	41	15
11-I	30	30	29
12-C	41	48	30
Razem	243	241	163

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Tabela 6. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na przyczyny niepełnosprawności (powyżej 16 roku życia) w latach 2018-2020

Przyczyna niepełnosprawności	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
01-U	44	28	28
02-P	178	177	132
03-L	133	116	62
04-O	68	67	66
05-R	464	409	281
06-E	29	29	29
07-S	266	315	264
08-T	61	84	62
09-M	87	98	59
10-N	393	449	399
11-I	77	99	72
12-C	2	5	1
Razem	1802	1876	1455

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Objaśnienie symboli:

- 01-U - upośledzenie umysłowe,
- 02-P - choroby psychiczne,
- 03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 04-O - zaburzenia narządu wzroku,
- 05-R - upośledzenie narządu ruchu,
- 06-E - epilepsja,

07-S - choroby układu oddechowego i krążenia,
 08-T - choroby układu pokarmowego,
 09-M - choroby układu moczowo - pęciowego,
 10-N - choroby neurologiczne,
 11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
 12-C - całościowe zaburzenia rozwojowe.

Jak wskazują powyższe dane z lat 2018-2020 największą grupę niepełnosprawnych poniżej 16 roku życia stanowiły dzieci z symbole niepełnosprawności 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia), 10-N (choroby neurologiczne), 12-C (całościowe zaburzenia rozwojowe) oraz 11-I (inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego). Natomiast powyżej 16 roku życia z symbolem 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroby neurologiczne), 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia).

Tabela 7. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności ze względu na cel złożenia wniosku w latach 2018-2020 (do 16 r.ż.)

Cel złożenia wniosku	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny	296	268	160
Zasiłek stały	12	13	8
Inne	7	8	2

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Tabela 8. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności ze względu na cel złożenia wniosku w latach 2018-2020 (powyżej 16 r.ż.)

Cel złożenia wniosku	Rok wydania orzeczenia		
	2018	2019	2020
Odpowiednie zatrudnienie	741	655	550
Szkolenie	13	22	9
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	78	93	25

Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne środki pomocnicze	421	488	248
Korzystanie ze środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	184	183	175
Zasiłek pielęgnacyjny	201	180	262
Zasiłek stały	0	0	0
Wydanie Karty parkingowa	131	176	112
Inne	102	143	92
Razem	1871	1940	1473

Dane: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Wśród osób do 16 roku życia, które złożyły wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w latach 2018-2020 najwięcej stanowiły osoby, które za cel złożenia wniosku podawały uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego.

Wśród osób powyżej 16 roku życia najwięcej osób za powód złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w latach 2018-2020 podawały podjęcie odpowiedniego zatrudnienia, konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne środki pomocnicze oraz uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego.

4.2 OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc Ośrodków Pomocy Społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.).

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia, osobie, która ukończyła 75 lat.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności - jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy na zasadach zwrotu

Zasiłek okresowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

5. Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

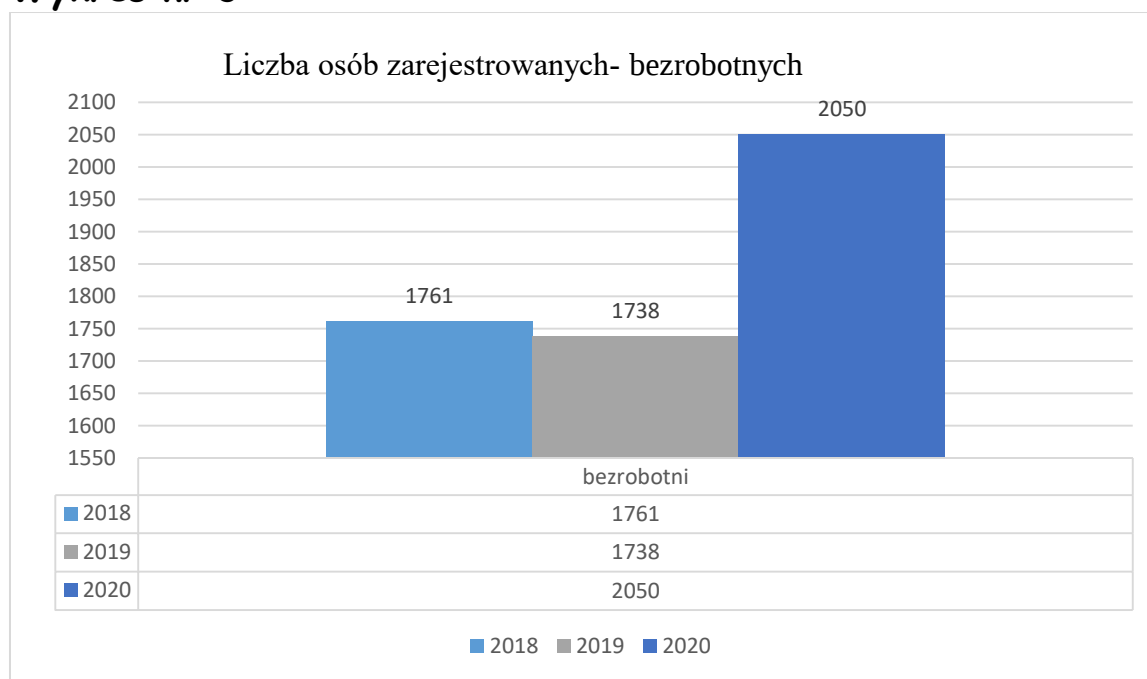
Na dzień 31.12.2020r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie stanowiła 2050 osób, wśród nich osoby z orzecznym stopniem niepełnosprawności stanowiły 174, w tym w stopniu znacznym 4 osoby w stopniu umiarkowanym 96 osób i w stopniu lekkim 74 osoby.

Liczba osób poszukujących pracy na dzień 31.12.2020r. figurujących w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie stanowiła 77 osób, w tym osoby z orzecznym stopniem niepełnosprawności 46 osób, ze znacznym stopniem 1 osoba, z umiarkowanym 39 osób, z lekkim 6 osób.

Tabela 9. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie w latach 2018-2020

Liczba osób zarejestrowanych	Rok		
	2018	2019	2020
bezrobotni	1761	1738	2050
poszukujący pracy	65	70	77

Wykres nr 3

Wykres nr 4

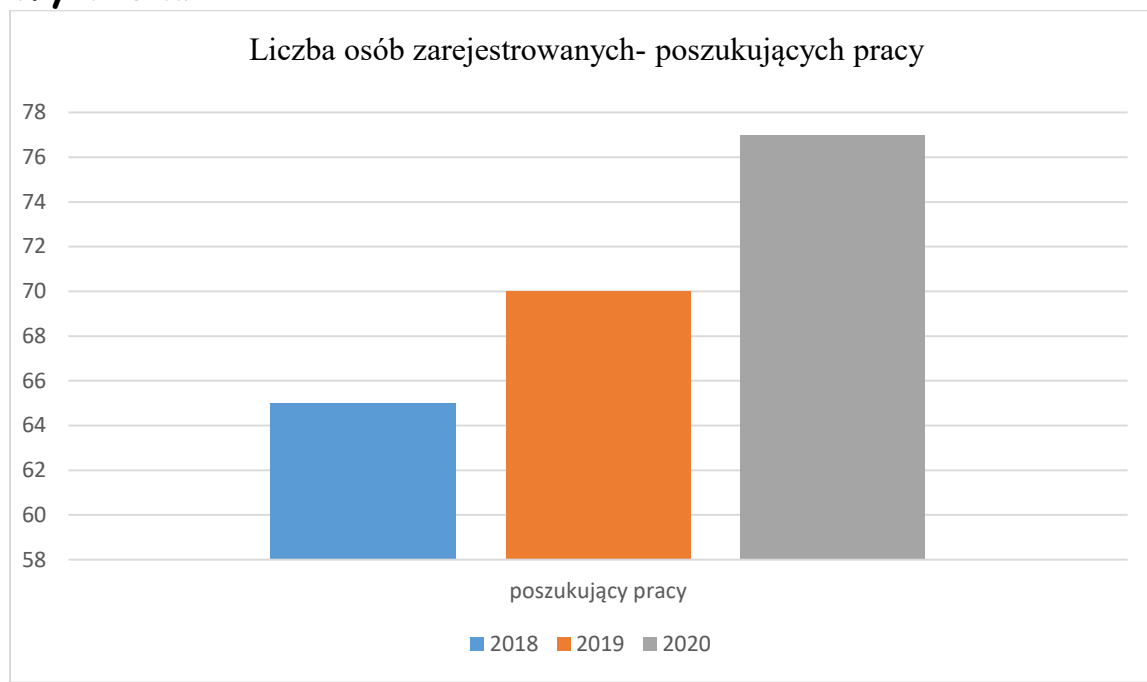

Tabela 10. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności według stopnia niepełnosprawności w latach 2018-2020

Liczba osób zarejestrowanych niepełnosprawnych	Rok		
	2018	2019	2020
<u>bezrobotni</u>	159	174	174
znaczny	4	5	4
umiarkowany	72	96	96
lekki	83	73	74
<u>poszukujący pracy</u>	65	70	77
znaczny	1	2	1
umiarkowany	46	44	39
lekki	5	4	6

Razem	244	244	251
--------------	------------	------------	------------

Dane: Powiatowy Urząd Pracy

5.1 Instrumenty rynku pracy adresowane do osób z niepełnosprawnościami oraz pracodawców

Uprawnienia pracodawcy zatrudniającego osobę z orzeczoną stopniem o niepełnosprawności	• Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy. • Zwrot kosztów szkolenia pracownika. • Zwrot kosztów zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy. • Zwolnienie z wpłat na PFRON. • Refundacja części wynagrodzenia lub składek na ubezpieczenia społeczne.
Uprawnienie osoby z orzeczoną stopniem o niepełnosprawności zdolnej do pracy, posiadającego status bezrobotnego lub poszukującego pracy	• Pomoc w znalezieniu zatrudnienia (pośrednictwo pracy). • Możliwość nabycia, uzupełnienia, podniesienia kwalifikacji zawodowych oraz zdobycia doświadczenia zawodowego (szkolenia, studia podyplomowe, staż). • Pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca pracy przy uwzględnieniu predyspozycji zawodowych i możliwości zdrowotnych oraz wymagań w danym środowisku pracy (doradcy zawodowego).
Osoby niepełnosprawne odejmujące i prowadzące działalność gospodarczą lub rolniczą	• Wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. • Dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego. • Refundacja składek ZUS.

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może również korzystać na

zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

1. szkoleń;
2. stażu;
3. prac interwencyjnych;
4. przygotowania zawodowego dorosłych;
5. badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji;
6. zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji;
7. finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji;
8. studiów podyplomowych;
9. szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową;
10. bonu na zasiedlenie;
11. bonu szkoleniowego;
12. bonu stażowego.

Dla osób niepełnosprawnych posiadających status „poszukującej pracy”, a nie pozostających w zatrudnieniu, przewidziane są usługi urzędu pracy i instrumenty finansowane ze środków PFRON.

6. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.

Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

- 1) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej;
- 2) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych;
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji;
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

6.1 Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy ortopedyczne niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałego inwalidztwa, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego. **Przedmioty ortopedyczne** przysługują bezpłatnie lub

częściowo odpłatnie (w zależności od rodzaju przedmiotu) raz na 2, 3, 4 lub 5 lat. Do przedmiotów ortopedycznych możemy zaliczyć m.in.: gorsety, kule, wózki inwalidzkie, protezy, balkoniki, buty ortopedyczne.

Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź wręcz umożliwiają, funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym (są nimi np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, wkładki indywidualne, cewniki, pieluchomajtki, itp.)

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przysługują bezpłatnie lub częściowo odpłatnie (w zależności od rodzaju przedmiotu). Szczegółowy wykaz wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi zawiera rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2013 r. (Dz. U. poz. 1565).

6.2 Sprzęt rehabilitacyjny

Jest to sprzęt zalecony przez lekarza niezbędny do rehabilitacji w warunkach domowych, który nie jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Do sprzętu rehabilitacyjnego zaliczamy m.in. rowery rehabilitacyjne- stacjonarne, orbitreki.

Tabela 11. Realizacja zadania - zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2018 - 2020

Przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	Rok realizacji		
	2018	2019	2020
Środki finansowe PFRON	287.932,00	378.256,00	438.746,00
Liczba zrealizowanych wniosków	282	399	444

Dane: Opracowanie własne

Tabela 12. Realizacja zadania - sprzęt rehabilitacyjny w latach 2018 - 2020

Sprzęt rehabilitacyjny	Rok realizacji		
	2018	2019	2020

Liczba zrealizowanych wniosków	16	1	8
Środki finansowe FRON	12. 610,00	1.000,00	6.099,00

Dane: Opracowanie własne

6.3 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

Bariera architektoniczna - to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Bariera techniczna - to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w społeczeństwie. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby w społeczeństwie i umożliwienie jej funkcjonowania w życiu codziennym.

Bariera w komunikowaniu się - to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

O dofinansowanie ze środków Funduszu zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się:

1) **na likwidację barier architektonicznych** - osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują;

2) **na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych** - osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Tabela 13. Realizacja zadania - Likwidacja barier funkcjonalnych w latach 2018 - 2020

Likwidacja barier funkcjonalnych	Rok realizacji					
	2018		2019		2020	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
Likwidacja barier	7	39 195	10	41 605	10	74 360

architektonicznych						
Likwidacja barier technicznych	28	26 906	34	10 584	32	24 790
Likwidacja barier w komunikowaniu się	34	23 900	14	47 265	13	21 444
Razem	69	90 001	58	99 454	55	120 594

Dane: Opracowanie własne

6.4 Turnusy rehabilitacyjne

Turnusy rehabilitacyjne odbywają się w grupach zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników o podobnych potrzebach w zakresie rehabilitacji ze względu na rodzaj niepełnosprawności. Trwają co najmniej 14 dni. Każda grupa turnusowa ma opracowany program rehabilitacji odpowiedni do schorzeń uczestników, realizowany przy udziale kadry specjalistów. Turnus może być zorganizowany w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej.

Turnusy rehabilitacyjne mobilizują do kontaktów z otoczeniem i do samodzielnego funkcjonowania, pobudzają rozwój osobisty. W odróżnieniu od pobytów sanatoryjnych NFZ, które koncentrują się na rehabilitacji leczniczej osób indywidualnych, na turnusach znaczącą wagę przykładają do aktywności społecznej i zorganizowanych działań grupowych obok poprawy stanu zdrowia w ramach rehabilitacji leczniczej.

Tabela 14. Realizacja zadania - turnusy rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w latach 2018 - 2020

Turnusy rehabilitacyjne	Rok realizacji		
	2018	2019	2020
Liczba zrealizowanych wniosków	23 65	94	21 71
Środki finansowe PFRON	74 609	99 259	78 236

Dane: Opracowanie własne

6.5 Sport, kultura rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzi działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku;
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania;
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Tabela 15. Realizacja zadania - sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w latach 2018 - 2019 - liczba organizacji, które skorzystały z dofinansowania

Sport, kultura rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych	Rok realizacji					
	2017		2018		2019	
	Liczba organizacji	Kwota	Liczba organizacji	Kwota	Liczba organizacji	Kwota
	8	34.489	7	40 000	5	34.000

Dane: Opracowanie własne

6.6 Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Struktura programu

1.Moduł I -likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A -likwidacja bariery transportowej,

Zadania: 1 i 4 -pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

Zadania: 2 i 3 -pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;

Obszar B -likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym

Zadania: 1, 3 i 4 -pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,

Zadanie 2 -dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 5 -pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,

Obszar C -likwidacja barier w poruszaniu się;

Zadanie 1 -pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 2 -pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 -pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 -pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 5 -pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

Obszar D-pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II -pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu:

- 1) przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
- 2) przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
- 3) umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
- 4) poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;
- 5) wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Tabela nr 16. Dane dotyczące realizacji programu „Aktywny samorząd” w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba osób	Kwota
-----	-------------	-------

	objętych dofinansowaniem	dofinansowania
2017	100	265 461
2018	69	187 369,8
2019	80	376 475,54

Dane: Opracowanie własne

7. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Warsztat nie jest placówką samodzielną, ale stanowi część większej struktury organizacyjnej wyposażonej w osobowość prawną lub posiadającej zdolność do czynności prawnych. Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

Cele działania warsztatu

Celem warsztatu jest:

- aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników, poprzez wyposażenie ich w umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Uczestnicy warsztatów

Uczestnikami warsztatów mogą być osoby posiadające prawnie potwierdzony status niepełnosprawności, niezdolne do podjęcia pracy. Osoby niepełnosprawne, przyjmowane do warsztatu po 1 stycznia 1998 r., muszą posiadać w swoim orzeczeniu wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Zgłoszenia osób

niepełnosprawnych, które chcą uczestniczyć w warsztacie przyjmuje i zatwierdza jednostka zamierzająca utworzyć warsztat lub jednostka prowadząca warsztat, w uzgodnieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie. Podmiot prowadzący warsztat prowadzi listę osób niepełnosprawnych, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w warsztacie.

Zasady funkcjonowania warsztatu

Terapię prowadzoną w warsztacie realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, który zawiera informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych działań wobec uczestnika i spodziewanych efektów tych działań.

W warsztacie działa rada programowa, która dokonuje okresowej oraz, nie rzadziej niż co 3 lata, kompleksowej oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika warsztatu i zajmuje stanowisko w kwestii osiągniętych przez niego postępów w rehabilitacji, uzasadniających:

- podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na przystosowanym stanowisku pracy,
- potrzebę skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia, ze względu na brak postępów w rehabilitacji i złe rokowania co do możliwości osiągnięcia postępów uzasadniających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy po odbyciu dalszej rehabilitacji w warsztacie,
- przedłużenie uczestnictwa w terapii ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji, umożliwiających podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej lub na rynku pracy, albo okresowy brak możliwości podjęcia zatrudnienia, albo okresowy brak możliwości skierowania osoby niepełnosprawnej do ośrodka wsparcia.

Na terenie powiatu opoczyńskiego działają 3 warsztaty terapii zajęciowej. Warsztat terapii zajęciowej w Opocznie, Żarnowie i Drzewicy.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Opocznie terapią objętych jest 33 uczestników. W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Żarnowie uczestniczy 30 osób, natomiast w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Drzewicy uczestniczy 25 osób.

8. Przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnościami

Zgodnie z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz. 483 z późn. zm.) „1. Wszyscy wobec prawa są równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. 2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.” Ponadto art. 69 Konstytucji RP stanowi, iż „osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej.”

Jednym z dokumentów stanowiących o prawach osób niepełnosprawnych jest Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 13 grudnia 2006 roku, rząd Polski podpisał ją 20 marca 2007 r., natomiast ratyfikacja Konwencji przez Polskę miała miejsce 6 września 2012r. Celem Konwencji jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami na równi ze wszystkimi innymi obywatelami. Polska zobowiązana jest do wprowadzenia w życie zawartych w Konwencji standardów postępowania w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami realizacji ich praw.

Na terenie powiatu działa Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych składa się z 5 osób powoływanych spośród przedstawicieli organizacji pozarządowych, fundacji oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego działających na terenie naszego powiatu. Kadencja Rady trwa 4 lata. Do zadań Rady należy m.in. realizacji praw osób niepełnosprawnych. Pozostałe zadania Rady:

1. Inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
2. opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
3. ocena realizacji programów,
4. opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

9. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na terenie Powiatu Opoczyńskiego działają organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne. Organizacje te podejmują szereg działań zmierzających do aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Lp.	Nazwa Organizacji, Stowarzyszenia
1.	Polski Związek Niewidomych w Opocznie
2.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Drzewicy
3.	Stowarzyszenie Opoczyński Klub Amazonek „OKA”
4.	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych w Opocznie
5.	Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Niepełnosprawnych w Żarnowie
6.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Opocznie
7.	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Budzimy Nadzieje”
8.	Fundacja „Ostoja”
9.	Stowarzyszenie Centrum Wspierania Inicjatyw w Olszowcu
10.	Fundacja „Uśmiech Dziecka To Nasz Cel”
11.	Fundacja „Dar Dla Potrzebujących”
12.	Stowarzyszenie Pomoc Potrzebującym "Nadzieja"
13.	Drzewickie Centrum Wolontariatu "Ofiarna Dłoń"
14.	Stowarzyszenie „Serca bez granic”

10. Główne założenia programu - cele

Na podstawie analizy danych oraz we współpracy z podmiotami świadczącymi wsparcie osobom niepełnosprawnym wyszczególniono kluczowe cele i kierunki działań, do których realizacji dążyć będzie powiat opoczyński wraz z jego jednostkami organizacyjnymi (Załącznik nr 1)

Cel główny:

Aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu opoczyńskiego oraz tworzenie warunków dla pełnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu.

Cel operacyjny nr 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych

1. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców powiatu na temat praw osób niepełnosprawnych.
2. Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych
3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
4. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych
5. Dofinansowanie działalności WTZ
6. Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej
7. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu poprzez likwidację barier technologicznych
8. Wsparcie edukacji dzieci i osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny nr 2. Wsparcie środowiskowe i pomoc społeczna osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom

1. Prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej dostępnej oferty wsparcia dla osób niepełnosprawnych w ramach Powiatowego Punktu Informacji na rzecz Osób Niepełnosprawnych (PION)

2. Pozyskiwanie środków finansowych na działania z zakresu wsparcia osób niepełnosprawnych z PFRON oraz innych źródeł

Cel operacyjny nr 3. Zwiększenie współpracy podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu opoczyńskiego

1. Utrzymanie i pogłębianie współpracy z JST oraz gminami z terenu powiatu opoczyńskiego
2. Wspieranie działań podejmowanych przez NGO
3. Rozszerzenie współpracy z NGO w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych i seniorów

Cel operacyjny nr 4. Zwiększanie poziomu aktywizacji i skuteczności rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

1. Finansowanie i organizacja szkoleń mających pomóc osobom niepełnosprawnym wejść na rynek pracy
2. Promowanie wśród przedsiębiorców idei zatrudniania osób z niepełnosprawnością - podejmowanie działań wspierających wejście na rynek pracy po zakończeniu procesu rehabilitacji (organizacja staży, praktyk)
3. Promowanie działań w kierunku tworzenia podmiotów ekonomii społecznej

Cel Operacyjny nr 5. Promocja integracji społecznej jako warunku zwiększenia możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym

1. Ścisła współpraca z Powiatową Radą Pożytku Publicznego
2. Umożliwienie włączenia indywidualnych osób niepełnosprawnych w działania Powiatowej Rady Pożytku Publicznego
3. Wspieranie różnych form integracji osób niepełnosprawnych

Monitoring i ewaluacja:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie będzie monitorował program poprzez analizę informacji pozyskiwanych od jego realizatorów. Raz w roku będzie sporządzany i przedstawiany Radzie Powiatu raport z realizacji programu.

Finansowanie Programu

1. Środki własne Powiatu,
2. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
3. Środki własne Gmin,
4. Środki z budżet państwa,
5. Środki własne organizacji pożytku publicznego,
6. Środki Unii Europejskiej.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności według stopnia niepełnosprawności w latach 2018-2020

Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na wiek w latach 2018-2020

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na płeć powyżej 16 roku życia w latach 2018-2020

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na płeć do 16 roku życia w latach 2018-2020

Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na przyczyny niepełnosprawności (do 16 roku życia) w latach 2018-2020

Tabela 6. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na przyczyny niepełnosprawności (powyżej 16 roku życia) w latach 2018-2020

Tabela 7. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności ze względu na cel złożenia wniosku (do 16 r.ż.) w latach 2018-2020

Tabela 8. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności ze względu na cel złożenia wniosku (powyżej 16 r.ż.) w latach 2018-2020

Tabela 9. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie w latach 2018-2020

Tabela 10. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności według stopnia niepełnosprawności w latach 2018-2020

Tabela 11. Realizacja zadania - zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2018 - 2020

Tabela 12. Realizacja zadania - sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w latach 2018 - 2019

Tabela 13. Realizacja zadania - Likwidacja barier funkcjonalnych w latach 2018 - 2020

Tabela 14. Realizacja zadania - turnusy rehabilitacyjne osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w latach 2018 - 2020

Tabela 15. Realizacja zadania - sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w latach 2018 - 2020

Tabela 16. Dane dotyczące realizacji programu „Aktywny Samorząd” w latach 2017 - 2019

SPIS WYKRESÓW

1. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na płeć powyżej 16 roku życia w latach 2018-2020
2. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na płeć do 16 roku życia w latach 2018-2020
3. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie w latach 2018-2020
4. Liczba osób poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie w latach 2018-2020

CELE OPERACYJNE I ICH REALIZATORZY

Koordynatorem Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie opoczyńskim na lata 2021-2026 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, które będzie współpracować z szeregiem instytucji m.in. Ośrodkami Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi, samorządami gminnymi i powiatowymi, organizacjami pozarządowymi.

Cel główny:

Aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu opoczyńskiego oraz tworzenie warunków dla pełnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu.

Cele	Kierunki działań	Realizatorzy
Cel operacyjny nr 1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych	1. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców powiatu na temat praw osób niepełnosprawnych. 2. Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych 3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	Zarząd Powiatu, PCPR, SOSW „Centrum Edukacji i Rozwoju” w Opocznie, szkoły i przedszkola z oddziałami integracyjnymi, wójtowie i burmistrzowie gmin, PPP

	4. Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych 5. Dofinansowanie działalności WTZ 6. Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej 7. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu poprzez likwidację barier technologicznych 8. Wsparcie edukacji dzieci i osób niepełnosprawnych	
Cel operacyjny nr 2. Wsparcie środowiskowe i pomoc społeczną osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom	1. Prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej dostępnej oferty wsparcia dla osób niepełnosprawnych w ramach Powiatowego Punktu Informacji na rzecz Osób Niepełnosprawnych (PION) 2. Pozyskiwanie środków finansowych na działania z zakresu wsparcia osób niepełnosprawnych z PFRON oraz innych źródeł	Zarząd Powiatu, PCPR, PUP, PZOoN, Wydział Ochrony Środowiska, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych Starostwa Powiatowego

Cel operacyjny nr 3. Zwiększenie współpracy podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu opoczyńskiego	1. Utrzymanie i pogłębianie współpracy z JST oraz gminami z terenu powiatu opoczyńskiego 2. Wspieranie działań podejmowanych przez NGO 3. Rozszerzenie współpracy z NGO w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych i seniorów	Zarząd Powiatu, PCPR, Wydział Ochrony Środowiska, Zdrowia i Osób Niepełnosprawnych Starostwa Powiatowego, organizacje pozarządowe
Cel operacyjny nr 4. Zwiększanie poziomu aktywizacji i skuteczności rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych	1. Finansowanie i organizacja szkoleń mających pomóc osobom niepełnosprawnym wejść na rynek pracy 2. Promowanie wśród przedsiębiorców idei zatrudniania osób z niepełnosprawnością - podejmowanie działań wspierających wejście na rynek pracy po zakończeniu procesu rehabilitacji (organizacja staży, praktyk) 3. Promowanie działań w kierunku tworzenia podmiotów ekonomii społecznej	Zarząd Powiatu, PCPR, PUP, PZOoN, wójtowie i burmistrzowie gmin, organizacje pozarządowe

Cel Operacyjny nr 5. Promocja integracji społecznej jako warunku zwiększenia możliwości uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu publicznym	1. Ścisła współpraca z Powiatową Radą Pożytku Publicznego 2. Umożliwienie włączenia indywidualnych osób niepełnosprawnych w działania Powiatowej Rady Pożytku Publicznego 3. Wspieranie różnych form integracji osób niepełnosprawnych	Zarząd Powiatu, Powiatowa Rada Pożytku Publicznego, PCPR,
---	--	--

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 34a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym zasadnym jest przyjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Opoczyńskiego na Lata 2021-2026” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.